

Consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de Decret de desplegament de la Llei 11/2022, del 29 de desembre, de millorament urbà, ambiental i social dels barris i les viles.

23 d'octubre de 2024

Aportacions de la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

1. Indicadors que cal emprar per a la identificació d'àrees d'atenció especial d'acord amb el contingut de l'article 11 de la Llei 11/2022.

La Taula considera que **en relació amb l'habitatge** els indicadors de zona tensionada que podem extreure de la llei estatal pel dret a l'habitatge, de la llei pel dret a l'habitatge de Catalunya i pel text del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge aprovat ahir, així com l'índex de preus de la Generalitat. Cal incloure indicadors sobre condicions d'accessibilitat de les zones comuns de l'edifici segons ITE, si no les tenim, indicadors sobre any de construcció dels habitatges (si són abans de 1980 són tots no accessibles), ascensors als edificis, ...

Urbanísticament les condicions d'accessibilitat cal que responguin al pla d'accessibilitat municipal (la diagnosi), si és conjunt històric o patrimonial, barris de muntanya (pendents carrers per sobre del 10%, especialment per sobre del 12%), condicions dels itineraris de vianants (aquí veurem amplada de voreres i quantitat d'aquestes) i serveis de mobilitat sostenible adaptats que operen dins dels barris (ja que habitualment són una solució a alguns problemes d'accessibilitat). Cal recordar que al març del 2024 es va aprovar el decret 209/2023 del Codi d'accessibilitat de Catalunya.

Així com les condicions d'accessibilitat als serveis públics i a l'entorn educatiu (incloïen transport escolar i transport adaptat a centres universitaris).

En relació als **indicadors demogràfics** el nombre de persones amb discapacitat, de persones amb problemes de mobilitat i persones grans (majors de 60 anys) desagregades per edat, gènere, origen/ètnia i classe social (ingressos).

Que els indicadors siguin per persona i no per unitat familiar és important especialment en el cas de les persones amb discapacitat, ja que això produeix una major dependència i manca d'autonomia.

En les variables econòmiques, demanem tenir en compte el greuge econòmic de les persones amb discapacitat, com mostra l'informe de la ciutat de BCN del 2019 i nou informe que Catalunya elaborarà el 2025.

2. En relació a fixar una dimensió mínima i/o màxima per a les àrees d'atenció especial.

Des de la Taula considerem que encara que la dimensió mínima sempre serà el barri (contemplat com a figura administrativa però també morfològica i orogràfica) dependrà en cada cas de la situació localitzada.

Cal una visió micro connectada amb una macro, el que implica que encara que les intervencions se centrin en una dimensió mínima poden afectar a entitats adjacents, per la qual cosa serà necessari un estudi d'una zona més ampla abans de fixar les dimensions d'intervenció.

Es proposa en aquest sentit que hi hagi una anàlisi de les dimensions adjacents i fins i tot unes actuacions mínimes en aquestes altres zones, com una mena de taca d'oli (per evitar per exemple la sobre ocupació d'equipaments millorats en el barri A si coneixem que el barri B té una mancança similar).

3. En relació a les actuacions d'intervenció integral que haurà de contemplar el Programa memòria per a desenvolupar en cadascun dels tres àmbits de millorament dels barris i les viles, que indica la Llei en els articles 12 a 15:

Sobre si considerem que caldrà valorar per igual les actuacions dels diferents àmbits.

Des de la Taula sostenim que no s'ha de valorar per igual les actuacions dels diferents àmbits, depèn de l'anàlisi i els reptes detectats en la diagnosi de les zones. En qualsevol cas, totes s'han de valorar.

Hem après d'anys anteriors d'aquests projectes que les transformacions físiques si no van acompanyades de l'acció sociocomunitària no té gaire èxit ni continuïtat, fins i tot pot provocar un desplaçament forçat de la població local a altres zones (gentrificació).

Considerem aquests dos àmbits essencials i prioritaris (transformacions físiques i acció sociocomunitària). Una transició ecològica també ens sembla molt necessària però considerem que ha de ser inclusiva. Això vol dir que els àmbits anteriors han d'estar garantits perquè es pugui donar un transició ecològica i que s'ha de valorar en cada cas: per exemple no és admissible que la flota de transport públic no estigui adaptada en pro de l'economia circular.

En relació a si caldrà exigir un nombre determinat d'actuacions per a cada àmbit.

Depèn de l'anàlisi de la zona i les seves característiques físiques, sociocomunitàries i ecològiques. Però si que considerem que hi ha unes actuacions mínimes que s'han d'exigir en cada àmbit i que exposem en la següent resposta.

En relació a si es considera que cal exigir alguna actuació en concret.

Transformació física: Cal un desenvolupament del Pla d'accessibilitat municipal i Pla de Mobilitat Urbana (tot allò públic inclòs equipaments i mobilitat) per aquesta zona. Així com qualsevol intervenció urbanística serà aprofitada per millorar l'accessibilitat. Planejament i desenvolupament d'actuacions d'accessibilitat als espais comuns dels edificis d'habitatge i interior dels habitatges.

Això suposa la creació d'una oficina o equip per garantir la informació, la cohesió social en les comunitats de veïnes amb més problemàtiques, personal tècnic multidisciplinari per diagnosticar i projectar sobre la realitat situada sota una metodologia d'atenció centrada en la persona / comunitat i el seguiment i control per

a una bona execució. Aquest equip o oficina ha d'incloure perfils com ara el connector comunitari, arquitectes, terapeutes ocupacionals, treballadores socials i tècniques en vida independent.

Transició ecològica: Calen actuacions sobre la mobilitat sostenible, accessible i assequible en totes les seves formes inclosos els itineraris de vianants, les vies verdes, la infraestructura clicable, taxis i transport públic. Però a més qualsevol altra actuació planejada a l'espai públic ha d'aprofitar per incloure actuacions en matèria d'accessibilitat.

Acció sociocomunitària: Calen actuacions que promoguin l'equitat de gènere en totes les matèries i especialment amb una perspectiva interseccional que inclogui a les dones amb discapacitat. Actuacions per promoure l'autonomia personal i vida independent, especialment de les persones amb discapacitat, i la seva inclusió en la comunitat. En aquest sentit, és proposa desenvolupar la figura del connector comunitari (de forma holística a tots els àmbits) sota el principi basic que serà l'entorn el que s'ha de transformar per incloure a tothom (i no posar el focus en la persona).

4. En relació a si es considera que les bases hauran de fixar un import màxim per a poder optar a la subvenció: Quin import seria el màxim idoni i si s'hauria d'exigir un import mínim.

Considerem que les actuacions han d'estar finançades amb un 75% del pressupost total en la convocatòria fins a arribar al 90% o 100% en casos de necessitat de cohesió social greus.

5. En relació a si es considera que cal executar un percentatge mínim de les actuacions en cada àmbit per poder rebre la subvenció i quin percentatge d'execució caldria exigir.

Depèn de cada cas. Considerem que les actuacions mínimes abans detallades han de ser les executades per rebre les subvencions en la seva totalitat. S'hauria de crear un barem segons actuacions desenvolupades i percentatge de la subvenció que pot rebre, tenint en compte que el mínim seran les actuacions abans detallades.

6. Sobre les modalitats d'avaluació que considera que caldria proposar per ajustar-se a les que requereix la Llei.

Especialment les modalitats d'avaluacions d'impacte amb perspectiva interseccional. Aquesta a més hauria d'estar vinculada i contrastada amb avaluacions per processos i sostenibilitat per tal d'analitzar el mateix procés i la sostenibilitat del projecte en el futur.

En general entenem que hi ha diverses eines d'avaluació com ara la de marc lògic, però en relació amb l'avaluació d'impacte creiem adient assenyalar algunes eines per tal d'avaluar l'impacte en persones amb discapacitat: Qualitat de Vida Independent de la Generalitat (modificada i ampliada); Pla de projecte de vida independent i altres escales molt específiques sobre autonomia personal, totes aquestes planejades a l'inici del projecte i al final per conèixer els impactes en la qualitat de vida de les persones amb discapacitat.

Així com altres eines d'avaluació sobre la participació ciutadana (també el procés) i sobre risc de gentrificació.

Com sempre l'avaluació ha de ser planejada a l'inici amb el disseny del projecte i ha de ser continuada per una millora continua. L'avaluació sempre ha de ser conjuntament amb la comunitat (participació) i en alguns casos ha de promoure l'autoavaluació de les persones i/o comunitat.

7. Altres qüestions:

- La llei és correcta, positiva i conté bastantes referències a les persones grans.
- Dintre dels criteris a on s'apliqui aquesta millora (article 11) considerem que s'hauria de tenir en compte la quantitat de persones que poden estar en situació de solitud, així com habitatges/espais d'acció social.
- Els àmbits d'aplicació (Capítol IV) defensem que s'hauria de considerar tan en l'àmbit físic, com ecològic però sobretot sociocomunitari, i que la millora del barri/vila resultes amigable i amable pels seus habitants, d'acord amb els criteris acordats per la UE.

Barcelona, 23 d'octubre de 2024.